

אלמא קסברי דאסור לקנאות. פיון דאמרי לשון הטלת קנאה הוא, אלמא
 אסור: ולמ"ד מותר לקנאות מאי לשון קינוי. ויקנא ה' לארצו. הפרה
 צילק וסליל וגו' על לא יסחמו עוד את ארצו, דכתיב ויבא מן השמים
 לעיל. "לארצו" – על ארצו, כמו "וישאלו אנשי המקום לאתו"
 (בראשית כ) – על אשתו, "האפס פריצו תורה אור
 לעיל" (טופסים 1). אדם עובר עבירה.
 בגון אשה פרוצה עוברת צמח.
 והקב"ה מכריז בגלו. שומן צלז
 בעל לקנאות לה, והדבר מתפרסם
 בגלו: ואין עבירה גרמין. לשון
 הכבדה. הקב"ה מתפאר להעביר
 קול רגלים לדבר. שנטמאת. והא
 כי פתיב קינוי בטר סתירה וטומאה.
 דאיתיהימן פה עד אהד פתיב, ונסתרה שטות
 והיא נטמאה ועד אין פה? וגו' וסמין
 ליה "ועבר עלי" וגו'. אלמא על קינוי
 נמי עד אהד מהימן בטומאה. ועבר
 לכם כל חלוץ. פני גו וצני רחוב
 פתיב, פהיה משה מלנה אוס לעזר
 עם יהושע את היצון. תשובו. מוכים
 דלפאה הוא. נכנסה בו רוח. ממרוס.
 ולקמן מפרש רוח טהרה, או רוח טומאה,
 ע"י שטן הפא להטיואו, להקניט את
 אשפו. רבנו. דני רב אשי אמרי: סס
 רוח טומאה. רוח טהרה. ששוגא
 את הפריצו. וימסתרם במ"ד. דרום
 דקאמר רבי ישמעאל – טהרה היא.
 דתניא. דקאמר רבי ישמעאל רשות.
 פלוגא דר' ישמעאל ור' עקיבא לקמן
 מפרש טעמיהו. שפיר. אי רשות אי
 מוצה. ר' עקיבא אומר חובה. שאסור
 לשחרר עבדו. בגל התורה. צל
 עשה פבורה, א"כ אין לה מנות עשה
 לרבי ישמעאל מוצה! דתניא. לא
 גרמין. אלא דבר וקניט למילתיהו,
 לפרושי כל מחד צאפי נפשה. בלפי.
 כמו: אמרי שאמנה פורה שאסור להניח
 עמנו לידי אנה ומגר. בול אה זה
 בן. שיראה את אשתו עוברת על דת
 יהודית, נספרת עם פתיב, לא יקנא
 לה? בלפי – לשון פגוד. תלמוד לומר ויקנא
 וקנא. אם רצה לקנא הרשות צידו. סס
 ומשום דאי לא פתיב קרא היה
 אמנה דאסור – הוא דא"ר ישמעאל
 הכא רשות, אכל צלל מנות עשה
 פבורה לא אמר הכי. קינוי אחרניא
 בתיב. "ועבר עליו רוח קנאה וקנא
 את אשפו והיא לא נטמאה" – מד לרשות
 וסד לתובה. ורבי ישמעאל. אמר
 לך: תידי דבעי למיכסב "היא
 נטמאה והיא לא נטמאה", שספק
 הוא צדיני, ואעפ"כ חסרה הפתיב
 משפק – פסג נמי "וקנא" תסריא.
 ואף ע"ג דמני למיכסב הכי: ועבר
 עליו רוח קנאה וקנא את אשפו
 והיא נטמאה או לא נטמאה – תפילו
 הכי אורחיה דקרא לתזור ולשנות
 את האמור, מפני דבר אחר המסתדד
 צכסילתו. איצטרך למיכתב לה וטמא.
 לומר שמוסר ליטמא לקרובים הללו.
 מבי אם לשאריו נפקא. לנפש לא יטמא
 צעמיו פי אם לשאריו הקרוז אליו
 לאמו ולאציו וגו' ולחמותו הפתולה,
 וממילא שמתעין דמיטמא לאלו.
 לה וטמא. אם מטה, ואינו מטמא
 לאצריה. אם אהד מאלו מופה
 שחין ואצריו טופלין אין מיטמא
 להן. דקיימא לו צ"העור והרוב"ז

רבי ישמעאל אומר רשות. תימה לרבי: וכי לית להו הא דאמר
 בשלהי מסכת מכות (דף ע"ג): שש מאות וי"ג מנות נאמרו
 למשה מסיני? וכי לרבי ישמעאל דאמר רשות צלל לה, או לר' עקיבא
 טפי לה? ונראה, דשאר מנות דמפיק ר' ישמעאל מקרא – עבד ליה ר'
 עקיבא אסמכתא, ודריש ליה לדרשה
 אחרית. צירושלמי אמרי דר' אליעזר
 אמר חובה. ואין להקשות: הא אמרינן
 לעיל: "המקנא" – דיעבד חין. אלמא
 קסבר אסור לקנאות! דתנא דידן דוקא
 דתני כי הך לינשא סבירא ליה הכי, אכל
 ר' אליעזר לא סבירא ליה הכי. והכי
 נמי אמרי צפ' קמא דקידושין (דף כ"א):
 "וגאל את ממכר אחיו" ר' אליעזר אומר:
 חובה. וצפרק "השולח" (גיטין דף נ"א):
 נמי *אמרין: "לעולם צהס תעבדו" –
 חובה. ואין להקשות נמי מפ"צ דמכות
 (דף י"ב), דאמר ר' עקיבא: "ורנח גואל
 הדם" – רשות, מי כתיב "ורנח". והכא
 אמרינן "וקנא" – חובה – דשאני הכא,
 משום דכתיב מרי קינוין. אכל קשיא
 מירושלמי; דרבי יהושע אמר התם
 רשות, ומפרש טעמא: אחיא דר' יהושע
 כצית הילל, דצית הילל אומרין: אפי'
 הקדיחה מצטילו, לפוס כן הוא אמר
 רשות, רצה לקנא – יקנא, רצה לגרש –
 יגרש. והא ר' עקיבא מיקל התם טפי
 מצית הילל, ואמר התם: אפילו מנא
 אחרת נאה הימנה מגרשה, ואפי' הכי
 אמר חובה! והתם צירושלמי פליג רבי
 אליעזר עליה דר' יהושע, ואמר חובה.
 ואמר: אחיא דר' אליעזר כצית שמא,
 דצית שמאי אומרין: לא יגרש אדם את
 אשתו אלא א"כ מנא צה ערות דבר.
 מנא צה דברים כעורים, לגרשה אינו
 יכול – שלא מנא צה ערוה, לקיימה אינו
 יכול – שמנא צה דברים כעורים, לפוס
 כן הוא אמר חובה. והא תניא משום צית
 שמאי: אין לי אלא היוצאת משום ערוה,
 מנין היוצאת משום דראשה פרוע
 וזדדיה מפורמין וזרעותיה חלוזות –
 (ב) ת"ל: "כי מנא צה ערות דבר!"
 אמר רבי מנא: קיימת כאן צעדים וכלן
 שלא צעדים. ומימה לפי צירושלמי: כיון
 דתליא קינוי צגירושין – הוה ליה
 למיתני סוטה צתר גיטין, וצתר סוטה
 נזיר כסדר פרויות, וצתר נזיר נדרים,
 וצתר נדרים כתובות.
 צא נשנית אלא בשביל דבר
 שנתחדש. תימה לרבי: היכא
 דאיכא למדרש כי הכא, אמאי לא
 דרשין לה, כדאמר גבי קל וחומר:
 מילתא דאיתא מקל וחומר – טרם וכתב
 לה קרא, ואפילו הכי, היכא דאיכא
 למדרש – דרשין. *וכן צפרק "כל
 שעה" (פסחים דף ע"ג): כל היכא דאיכא
 למדרש לא מוקמינן ליה צלאוי יתירי?
 צרה יטמא מצוה. וי"מ לעוסק
 צמנא. כדאמרין צסוף פרק
 "משוח מלתמה" (לקמן דף מד), ולטמאותו
 צעל כרוז אם לא ירצה לטמאות,
 כדאמרין צפרק "צטול יוס" (צמח"ס ק):
 מעשה ציוסף הכהן וכו'.
 ורבי
 דר' ישמעאל – איידי דכתי': "אמור אל הפהנים בני אהרן ואמרת אליהם לנפש צא
 ויטמא בעמיו" – איצטרך למיכתב "לה ויטמא". ור' עקיבא: מ"כ פ"א, נפקא,
 "לה ויטמא" קמה צי – רחובה. ורבי ישמעאל: *לה ויטמא, ה"אין מויטמא צאיצריה.
 (חולין דף קמ"ב): אבר מן הסי מטמא פאבר מן המת, ואליצטריך "לה" למעוטי איצריה.
 אס

לעיל ב' ג
 י"ד מ"י פ"ב מהלכות
 אכל הלכה ו' סמג
 עשין נח ולאצין רלה טוס"ע
 י"ד סומן שגט סעוף ג:
 י"א ד מ"י פ"ט מהלכות
 עבדים הלכה ו'
 טוס"ע י"ד סומן רכז
 סעוף ע"ו:
 י"ב ה מ"י פ"ב מהלכות
 אכל הלכה יד סמג
 עשין נח ולאצין רלה טוס
 ש"ע י"ד סומן שגט סעוף
 ט:

צ"ל אמר

לעיל ב' ג

הגהות מוהר"ב
רנשבורג

א גמ' שנאמר אש אש
כי תטעה אשתו. עי'
במהש"ח צח"א שפי'
דה"ל כי תטעה ומדכתיב
תטעה ר"ל לשון שטות:

זכאים ק

גיטין לה:

ופסחים ית: ועוד י"א
פסחים צ"ס

ופסחים ע"ז:

ופסחים סז: יצמות נל:
ובס נסמן

צ"ק סד: טבועות יט.
מנחות י

נזיר מג:

המקנא פרק ראשון סוטה

יג א מוי' פ"ט מבי' עבדים הלכה ג סג עשין רב:

ורבי עקיבא א"ב לכתוב לה. מימה: לרב חסדא, דלמר צפק "שלשה מינין" (מיר דף מג.): "לאצו" - בזמן שהוא שלם ולא בזמן שהוא לאצו, לדידה לא אצטרך "לה" לאצו, מאי הו' דריש "לה" יעמא?" ויש לומר: הו' דריש לחובה כדריש עקיבא, ואידי דכחז "יעמא" - כחז "לה".

למשרי אחד מכל האומות. מהכא נפקא דבאומות הלך אחר הזכר.*

לענין יחסין
ו"ל בס"ל

כתיב נמי * (ובאחיבה) לברנתא רבי רבי ישמעאל. וא"ת הו' אצטרך, דדרישין צפק "אצו" נשך" (צ"מ דף עג.): מנין אס ראינו נוהג שלא כשורה שאתה רשאי להשתעבד זו וכז' וי"ל: אסמכתא בעלמא הו'. וקנס חכמים הו', כדי לייסרן. מה עדות אחרונה שאוסרתה איסור עולם. מימה, דהו' מני למפרך: מה לעדות האחרונה שכן רגלים לדבר, שהרי קינא לה ונסמרה!

ת"ל ועד אין בה כל שיש בה. מימה: כיון דהו' קינא לה ונסמרה, והשתא אחי עד אי דטומאה - מסממא בעל שתיק ולא מכחיש ליה, א"כ מאי לריך קרא דעד אחד נאמן? אפילו טומאה בעלמא זלא קמי וסתירה, כזי האי גוונא היה מהימן, כדאימא צפק "האומר" (קדושין דף סו.): אשתו זינחה בעד אחד וכז'. מינא לרצא דלמר הסס: הו' דבר שבערוה, אלא לאצו דלמר: מהימן - מאי איכא למימר? אלא ע"כ אית לן למימר דלאצו לא אצטרך קרא אלא היכא דמכחיש, אע"ג דקינא לה.

נאמר כאן דבר ונאמר להלן דבר. מימה: למה לי ג"ש? אפילו זלא ג"ש - מהיכא תימי ליה דלימתימן זה עד אחד, מעדות אחרונה ליכא למילף, דאיכא פירכא! כמה

גליון הש"ס
גמ' לכתבי דבי ר"י. ב"ק
סד ע"ב שבועות יט ע"א
מנחות י ע"א:

אם בן, דלאו לחובה אסתא אלא להך דקטא. לכתוב רחמנא לה ולשתוק. דמשמע לנפש לא יטמא בעמיו פי אס לשתרו וגו' ולחמותו הצתולה לה" - כלומר לגופא דאס, ולא לאצויה, לא תחיה כל נשמה. צעצעה אומות פמי; הספי והגדלתי והאמרי והפניני והפניני תורה אור וסמוי וסיוסי. למשרי אחד מן האומות. משחרר מצעדים אומות. שפא על הצנענית. כל ז' אומות נקראו על שם צנען, והוליד בן. דהלך אחר האב, ומותר להמיתו לך לעצד. דתניא. דלהכי אסתא קרא. בעבר. גרס"ז צנ"ת. וגם מצני התושבים וגו'. לעיל מיינה פמי:

ופסחים סז: בימות נד:
ובס נסמון

מאמא הגויס אשר קצויתא מוסס מקני עבד ואמה" - אשר קצויתא ארלכס, ולא מצני ארלכס דשעצה אומות. "וגם מצני הפושעים" - כל פושע היינו עבד ממקום אחר ונתיישב בן, וקלמר קרא שמופך לקנות מצניקס אשר יהיו להם מצנות ארלך. מן הנולדים בארצכם. גנים הנולדים צרלכס, והם גני הפושעים, דהיינו אחרים שגנשו צרלכס גנים - אסתא רשאי לקנות. ולא מן הגרים בארצכם. ולא מן הגנים הנולדים לזני ארלכס צמקוס אחר מצנות שחר אומות, והצואוס לזניקס לגור שם. ולא באחיבה. עבדות עבד. ה"ג: ורבי ישמעאל אידי דקמיז "ובצמקוס" פמיז נמי "צמק" דקמיזא כז'. קריא. פולעת על שוממיין האוכלסין. קד היננות מסבכת את הצית. תוקפא. פעס. אידי ואידי. תוקפא וזינא, דלמריין דמסבכת את הצית. באיתתא. פשהאשה מנחה או בעמיתא. לפי פשהאשה מתעסקת צונוייה וחייג עושה מלאכפא, ולא משמרת ציטה, ומסקרת את על צעלה למנאפסיס. קודם שחמאו ישראל. צעירות. עם כל אחד ואחד. ציחאו. נסתלקה מהם. מלכל לביס, דאינו יכול לראות צעירות שצויתו.

בימות עה: קדושין סז:

אחד ואחר, שנאמר: "כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך". בין שחמאו נסתלקה שכניה מהם, שנאמר: "ולא יראה בך ערות דבר ושכ מאחרך". * א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן: כל העושה מצוה אחת בעוה"ז - מקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב, שנאמר: "והלך לפניך צדקך". וכך העובר עבירה אחת בעוה"ז - מרפפתו והולכת לפניו יום הדין, שנאמר: "ולפתו ארחות דרכם יעלו בתוהו ויאבדו". ר"א אומר: קשורה בו בפלג, שנאמר: "ולא שמע אליה לשבב אצלה לחיות עמה", "לשבב אצלה" - בעולם הזה, "לחיות עמה" - לעולם הבא. * תנן התם: שהיה בדיון, ומה עדות האחרונה, שאוסרתה איסור עולם - אינו דין שלא תתקיים בפחות משנים? ת"ש: "ועד אין בה" - כל שיש בה. וק"ו לעדות הראשונה מעתה: ומה עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם - מתקיימת בעד אחד, עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם - אינו דין שתתקיים בעד אחד? ת"ש: "כי מצא בה ערות דבר", ויהיין הוא אומר: "על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר". מה "דבר" האמור להלן על פי שנים עדים, אף כאן על פי שנים. * האי מ"פי מצא בה ערות דבר" נפקא? מ"בה" נפקא: בה - ולא בקינוי, בה - ולא בסתירה, וטומאה בעלמא, ערות דבר" וברא סתירה, דלא מהימן עד אחד מנין? נאמר כאן "כי מצא בה ערות דבר" ונאמר להלן "על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר", מה "דבר" האמור להלן - עדים שנים, אף כאן - עדים שנים. תנן רבנן: אי זו היא עדות הראשונה - זו עדות סתירה, עדות אחרונה - זו עדות טומאה. ובמה

אחד ואחר, שנאמר: "כי ה' אלהיך מתהלך בקרב מחניך". בין שחמאו נסתלקה שכניה מהם, שנאמר: "ולא יראה בך ערות דבר ושכ מאחרך". * א"ר שמואל בר נחמני א"ר יונתן: כל העושה מצוה אחת בעוה"ז - מקדמתו והולכת לפניו לעוה"ב, שנאמר: "והלך לפניך צדקך". וכך העובר עבירה אחת בעוה"ז - מרפפתו והולכת לפניו יום הדין, שנאמר: "ולפתו ארחות דרכם יעלו בתוהו ויאבדו". ר"א אומר: קשורה בו בפלג, שנאמר: "ולא שמע אליה לשבב אצלה לחיות עמה", "לשבב אצלה" - בעולם הזה, "לחיות עמה" - לעולם הבא. * תנן התם: שהיה בדיון, ומה עדות האחרונה, שאוסרתה איסור עולם - אינו דין שלא תתקיים בפחות משנים? ת"ש: "ועד אין בה" - כל שיש בה. וק"ו לעדות הראשונה מעתה: ומה עדות האחרונה שאוסרתה איסור עולם - מתקיימת בעד אחד, עדות הראשונה שאין אוסרתה איסור עולם - אינו דין שתתקיים בעד אחד? ת"ש: "כי מצא בה ערות דבר", ויהיין הוא אומר: "על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר". מה "דבר" האמור להלן על פי שנים עדים, אף כאן על פי שנים. * האי מ"פי מצא בה ערות דבר" נפקא? מ"בה" נפקא: בה - ולא בקינוי, בה - ולא בסתירה, וטומאה בעלמא, ערות דבר" וברא סתירה, דלא מהימן עד אחד מנין? נאמר כאן "כי מצא בה ערות דבר" ונאמר להלן "על פי שני עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר", מה "דבר" האמור להלן - עדים שנים, אף כאן - עדים שנים. תנן רבנן: אי זו היא עדות הראשונה - זו עדות סתירה, עדות אחרונה - זו עדות טומאה. ובמה

באחיבה לעשה ולא תעשה מדכתיב בהם ולא באחיבה [לאו] תא מכלל עשה עשה ובאחיבה לא תעשה רכי היא וגו' אס נאמרה ונשנית א' דלעולם בהם תעבודו כתיב מקמי קרא ובאחיבה ואינו כנון דאמר לעיל [אידי] דכתב לה כתב לא יטמא דלעולם כתוב הפסוק המיותר באחרונה. [וינאר] לקיום גירסת הספרים אידי דכתב בהם כתב נמי ובאחיבה לעולם כדפרקינן מהם תקנו נפקא לן למשרי אחד מן האומות שבה על הנבעות ובהם איצטרך בהם ולא באחיבה. ואידי דתנא בהם תנא נמי באחיבה לברנתא דבי ר' ישמעאל דכל פשה שאמרה ונשנית וכז' ואיצטרך לכתבה כדריש' בב"מ כפ' איהו נשך גבי רבי שיעורים באוהו שאינו נוהג בשורה מנין שאתה מותר לעשבה בן ח"ל לעולם בהם תעבודו [באחיבה] והיינו דבר שנחתרש בה והתלמוד לא היה חושש לפרש איהו דבר נתחדש בה: דברקביא ושמושא. פ"ה קריא תולעת של שומשמן. וי"א קריא לשון קרי שהוא חם ושומשמן הוא מין תולע שקורין פרמיל (דכל דברקה ליה התולע ועי"א קריא לשון קרירות דכל קרקע לו): ר"ה ליל לאס נאמרה ונשנית בקרא דלעולם כנס תעבודו א"כ למה נתיב כך קרא מקמי קרא דבאחיבה וכז'.